

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem, ve věci

žalobce: **nezletilý M. Č.**, narozený X,
bytem X,
zastoupený Mgr. Gabrielou Šťastnou, advokátkou,
sídlem Hradiště 97/4, 400 01 Ústí nad Labem,

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2021, č. j. MPSV-2021/73080-916,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 4. 2021, č. j. MPSV-2021/73080-916, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci náhradu nákladů řízení **ve výši 3 900 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím právní zástupkyně v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 4. 2021, č. j. MPSV-2021/73080-916, kterým bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem, kontaktní pracoviště Most, ze dne 21. 12. 2020, č. j. 160095/2020/MOS, kterým byl zamítnut návrh žalobce na změnu výše přiznaného příspěvku na péči podaný dne 16. 6. 2020 a rozhodnuto nadále poskytovat příspěvek na Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

péči v původní výši 6 600,- Kč měsíčně, a to tak, že příspěvek na péči byl žalobci zvýšen z částky 6 600 Kč na 13 900 Kč měsíčně od června 2020, neboť je žalobce osobou do 18 let věku závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že závěry obsažené v posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, které byly podkladem žalobou napadeného rozhodnutí, neodpovídají lékařským zprávám, z nichž mělo být při posuzování potřeb žalobce vycházeno, nebylo přihlédnuto ke všem předloženým důkazům a závěry obsažené v napadeném rozhodnutí si navzájem odporují či nemají oporu v zákoně.
3. Dále uvedl, že již rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2020, č. j. MPSV-2020/74726-916, kterým mu byl snížen příspěvek na péči na II. stupeň, bylo rozhodnutím Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 4. 2021, č. j. 42 Ad 5/2020-37, zrušeno. Podotkl, že žalovaný i Úřad práce tedy ve správním řízení navazovali na zjevně vadné a nezákonné rozhodnutí. Žalovaný rovněž při posuzování potřeb žalobce zcela pominul stav žalobce před rozhodnutím ze dne 15. 4. 2020 a pouze zkoumal, zda došlo ke zhoršení zdravotního stavu žalobce oproti tomuto rozhodnutí. Žalobce navrhl, aby soud k důkazu připojil spis zdejšího soudu vedený pod sp. zn. 42 Ad 5/2020.
4. Žalobce uvedl, že je zdravotně postižený od narození. Jeho zdravotní postižení souvisí s předčasným porodem. Přestože je mu věnována potřebná péče, rehabilitace, ergoterapie a další léčba, jeho zdravotní stav se nezlepšuje. Naopak jeho schopnost sebeobsluhy je i s přibývajícím věkem totožná a tím se svým vrstevníkům vzdaluje.
5. Dále namítal, že v napadeném rozhodnutí je opakovaně uvedeno, že vyžaduje péči zvýšenou, ale ne mimořádnou, avšak pojem zvýšená péče není v zákoně ani v prováděcích předpisech definován. Rovněž Instrukce náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2016 obsahuje pouze pojmy lehce zvýšená péče a podstatně zvýšený rozsah péče oproti běžné péči o nezletilé. Závěry obsažené v rozhodnutí označil žalobce za nesrozumitelné a nepřezkoumatelné.
6. Žalobce podotkl, že žalovaný vyhověl námitce nezvládnutí životní potřeby komunikace, ale další námitky pouze odbyl prostým konstatováním, že ostatní namítané skutečnosti nemají oporu v objektivně dokladovaném zdravotním stavu. Takové odůvodnění je dle žalobce s ohledem na konkrétní odvolací námitky nedostačující. Žalobce měl za to, že se s jeho odvolacími námitkami žalovaný řádně nevypořádal. Žalobce rovněž poukázal na rozpornost jeho neměnného a neléčitelného zdravotního stavu s údajně zlepšující se schopností sebeobsluhy.
7. Zdůraznil, že posudková komise se při pohovoru s ním věnovala pouze jeho zálibám a nikoli tomu, zda a jak zvládá jednotlivé potřeby. Napadené rozhodnutí obsahuje závěr člena komise, psychiatra MUDr. Z., to tom, že žalobce je nesamostatný v obslužných činnostech, avšak tento závěr nekoresponduje s výsledkem rozhodnutí.
8. Žalobce tvrdil, že prostřednictvím své zákonné zástupkyně při jednání posudkové komise předložil zprávu ze školského a poradenského zařízení ze dne 31. 8. 2020, která spolu s vyjádřením třídní učitelky doplňuje sociální šetření a označil ji za klíčovou, neboť jednou z hlavních příčin jeho zdravotního stavu je psychiatrická diagnóza. Tato zpráva však nebyla posudkovou komisí vůbec přijata jako důkaz s tím, že posudková komise na tuto zprávu nemá čas a nebude se jí zabývat. Žalobce tedy nemohl uplatnit v řízení všechny důkazy a rovněž nebyly řádně a dostatečně zjištěny podklady pro rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

9. Ve vztahu k životní potřebě výkonu fyziologické potřeby uvedl, že dle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., neschopnost zvládat konkrétní potřebu je dána pokud osoba není schopna zvládat jednu z aktivit uvedených ve vyhlášce. V případě výkonu fyziologické potřeby je jednou ze schopností i schopnost včas používat WC, což žalobce nepochybně nezvládá. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2013, č. j. 22 A 22/2013-22, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32.
10. K potřebě mobility pak zdůraznil, že z předložené lékařské dokumentace je nepochybné, že se dlouhodobě léčí na ortopedii, má rozsáhlé postižení páteře, potřebuje rozsáhlou rehabilitaci a zejména, že není schopen se samostatně a bezpečně pohybovat po nerovném povrchu.
11. Žalobce podotkl, že mu byla uznána jako nezvládnutá potřeba komunikace a to i s ohledem na nedostatečnou motoriku rukou. Žalovaný však nezohlednil skutečnost, že nefunkční jemná motorika žalobci brání i ve zvládnutí potřeb stravování (porcování stravy, nalití a přinesení nápoje) a výkonu fyziologické potřeby (provedení očisty). Dodal, že tyto potřeby jeho vrstevníci zcela běžně zvládají bez jakékoliv dopomoci. Postižení jemné motoriky je dle žalobce výslovně uvedeno v posudku MUDr. J. F. ze dne 16. 11. 2016 (pozn. soudu posudek byl vypracován dne 16. 11. 2020).
12. Dále žalobce namítal, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, jelikož nedostál své povinnosti zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, při hodnocení důkazů překročil meze správního uvážení, když některé důkazy zcela opomněl a některé jím uváděné závěry jsou v přímém rozporu s důkazy. Rovněž odůvodnění napadeného rozhodnutí je dle žalobce v některých částech nedostačující a v některých částech vnitřně rozporné.

Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný trval na tom, že v daném případě bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy a v odůvodnění rozhodnutí jsou označeny všechny podklady, na jejichž základě bylo rozhodováno. Posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí žalovaný označil za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možné rozhodnout. Trval na tom, že výsledky sociálního šetření nebyly zpochybněny. Skutečnost, že sociální šetření bylo provedeno dotazníkovou formou, není dle žalovaného nezákonné. Dodal, že posudková komise zhodnotila i funkční důsledky zdravotních postižení a posuzovala aktuální zdravotní stav žalobce k datu svého jednání.
14. Žalovaný dále uvedl, že v odvolání bylo namítáno nezvládání mobility, komunikace, stravování a výkonu fyziologické potřeby, přičemž v rámci odvolacího řízení byla komunikace uznána jako nezvládnutá. K nezvládnutí dalších namítaných základních životních potřeb neshledala posudková komise objektivní důvod. Zjištěný rozsah mentálních, tělesných a duševních funkčních schopností žalobce je dostatečný k pravidelnému zvládnutí základních životních potřeb mobility, stravování a výkonu fyziologické potřeby v přijatelném standardu. Žalobci je poskytována péče zvýšená, ale nikoliv mimořádná. Skutečnost, že posudková komise použila ve svém posudku pojem zvýšená péče, není dle žalovaného důvodem k vyslovení nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.

15. Dále žalovaný uvedl, že řízení bylo provedeno v souladu se zákonem o sociálních službách i se správním řádem a netrpí vadami, pro které by bylo nutno žalobou napadené rozhodnutí zrušit.

Repliká žalobce

16. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které uvedl, že vyjádření žalovaného neobsahuje žádné nové skutečnosti ani tvrzení, která by jakkoli měnila podstatu věci. Dodal, že nerozumí, proč žalovaný ve svém vyjádření obhájí formu sociálního šetření použitou ve správním řízení, když žalobce zvolenou formu nijak nenapadal. Zdůraznil, že pojem zvýšená péče je nejasný a nesrozumitelný a dodal, že u neuznaných potřeb se nejedná pouze o lehce zvýšenou péči.

Posouzení věci soudem

17. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
18. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
19. Smyslem zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“), je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobce splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce. Podle § 8 uvedeného zákona osoba do 18 let věku, která vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní

životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb. Dle § 9 uvedeného zákona se při posuzování stupně závislosti u osob do 18 let věku hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).

20. V § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, (dále jen „vyhláška“) je uvedeno, že za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
21. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška. Dle § 2 odst. 1 vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Dle § 2b vyhlášky pokud osoba do 18 let věku nemá z důvodu nízkého věku a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje ještě vyvinutou schopnost

zvládat některou ze základních životních potřeb nebo některou aktivitu, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, není pro účely posuzování stupně závislosti považována za osobu, která je neschopna základní životní potřebu zvládat. To neplatí, pokud osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu při zvládání základní životní potřeby nebo některé aktivity, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

22. V příloze č. 1 vyhlášky jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.
23. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**mobilita**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat a měnit polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, otevírat a zavírat dveře, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
24. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**orientace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí a v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
25. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**komunikace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
26. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**stravování**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, stravu rozdělit na menší kousky a naservírovat ji, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
27. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**oblékání a obouvání**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
28. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**tělesná hygiena**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
29. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**výkon fyziologické potřeby**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
30. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o zdraví**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.

31. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „osobní aktivity“ se považuje stav, kdy osoba je schopna navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styku se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
32. Z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 16. 6. 2020 podal žalobce prostřednictvím své zákonné zástupkyně žádost o změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Dne 28. 6. 2020 bylo formou dotazníku provedeno sociální šetření. V rámci tohoto sociálního šetření bylo k jednotlivým základním životním potřebám zjištěno, že žalobce vstávat a usedat zvládá s dopomocí, opírá se o stůl a o židli. Při chůzi se opírá o matku, má bolesti nohou a nerovnosti musí být upozorňován, jinak padá. Chůzi po schodech zvládá s pomocí, nestřídá nohy, při sestupování musí být jistěn, aby nespádl. Nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků zvládá s dopomocí a při jízdě musí sedět. Při větším hluku dostane amok. Orientuje se s pomocí matky, která upozorňuje na to, o jakou osobu se jedná, nezná hodiny. Rovněž se neorientuje místem, ani v blízkosti domu, domů netrefí, chodí pouze v doprovodu matky. Funkční rozhovor nezvládá, řeč je hůře srozumitelná. V rozhovoru chybí základní sociální interakce, nepoužívá oční kontakt. Komunikuje především prostřednictvím matky. Píše pouze tiskacím písmem, které je nečitelné. Rozhovory telefonem pro citlivost sluchu nezvládá. Nezvládne si nalít pití, protože nekoordinuje pohyb, jídlo nepřenes. Stravu hlídá matka. Oblečení si nevybere, protože se neorientuje ve skříni a ani se neorientuje počasím. Z důvodu poškozené jemné motoriky nezvládá knoflíky, tkaničky ani zipy. Oblečení si oblékne klidně naruby a nekontroluje, jak vypadá. Při namočení obličeje zavře oči a do usušení je neotevře, nezvládne naštelovat teplotu vody a nekontroluje, zda si řádně umyl obličej. Na to aby si došel na WC, musí být upozorňován, jinak potřebu vykoná do oblečení. Pleny nepoužívá. Učí se trvalým opakováním, chování je problémové (afekty, amoky). Hospodařit s penězi nezvládá. V doprovodu matky chodí na rehabilitace a na zpěv. Jakákoliv změna u něj vyvolá afekt. Z důvodu nekoordinace pohybu nezvládá obstarat běžný chod domácnosti.
33. Dne 16. 11. 2020 byl vypracován posudek o zdravotním stavu žalobce posudkovým lékařem MUDr. J. F. Posudkový lékař konstatoval, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce vyplývá z nezralosti při předčasném porodu, bronchopulmonálních dysplazií při VV těžké deformitě hrudníku, oxygenoterapií komplikujících hemoragií centrální nervové soustavy, z rozvoje dětské mozkové obrny postihující více levé končetiny u praváka, ze strabismu, foramen ovale apertum. Žalobce zaostává ve vývoji, nyní hodnoceno již jako lehká mentální retardace, postižení motoriky hrubé i jemné projevující se nemotorností i málo srozumitelnou výslovností. Klinickému stavu dominuje Aspergerův syndrom s výraznou emoční afektivní labilitou, obtížně zvladatelnými afekty se sebepoškozováním. Žalobce je sledován psychiatrem, neurologem a ortopedem. Z psychologického vyšetření vyplývá, že žalobcem maximální dosažená úroveň je ekvivalentní dítěti 8 letému s všeprostupujícími hendikepy. Posudkový lékař dále uvedl, že inkontinence není v lékařských zprávách zachycena, není součástí Aspergerova symptomu, kompetence k fyziologické potřebě je žalobce schopen zvládnout. Dle posudkového lékaře potřeboval žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při následujících základních životních potřebách: orientace, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity. Dle posudkového lékaře tedy žalobce nezvládal 5 základních životních potřeb a považoval žalobce za osobu, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), neboť není schopna zvládat

čtyři nebo pět základních životních potřeb a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. Na základě posudku posudkového lékaře bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým byla žádost žalobce o zvýšení příspěvku na péči zamítnuta a kterým bylo rozhodnuto poskytovat nadále žalobci příspěvek ve výši 6 600 Kč.

34. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím zákonné zástupkyně odvolání. V odvolání zákonná zástupkyně žalobce požádala o svoji přítomnost u jednání posudkové komise a o možnost nahlédnout do podkladů rozhodnutí. Dále uvedla, že žalobce se od svých 6ti let nikam neposunul, nic se nezlepšilo a z ortopedického hlediska se jeho stav zhoršuje. Z psychologického vyšetření vyplývá, že žalobcův verbální výkon je na úrovni 8 let a neverbální výkon na úrovni 6 let. K mobilitě žalobce uvedla, že chodí stále hůře, neustále padá, nevyrovná lehké nerovnosti terénu. Má těžké bolesti nohou, jeho páteř se ohýbá k jedné straně a nosí ortopedické vložky. Žalobce píše pouze tiskacím písmem a nečitelně. Slovní komunikace žalobce je pouze v okruhu jeho zájmů a nemá funkční komunikaci. Rovněž nezvládá komunikovat s cizími lidmi. K životní potřebě stravování uvedla, že žalobce si jídlo sám nepřipraví, nekoordinuje jednoduché pohyby. Používá pouze lžici nebo vidličku, jídlo nenakrájí. Jelikož špatně chodí, tak si jídlo si ani nepřenese. Sám si ani nenatočí vodu, neboť nezvládá ovládat pákovou baterii. Zákonná zástupkyně žalobce dále uvedla, že žalobce si v jiném prostředí než doma nedojde na toaletu a na tuto potřebu musí být upozorňován, jinak potřebu vykoná do oblečení.
35. V rámci odvolacího řízení si žalovaný vyžádal vyhotovení posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Dne 30. 3. 2021 proběhlo jednání komise a to za účasti žalobce a jeho zákonné zástupkyně. Komise shledala, že žalobce v důsledku nepříznivého zdravotního stavu nezvládal šest základních životních potřeb, a to orientace, komunikace, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví a osobní aktivity. Oproti posudkovému lékaři uznala komise jako nezvládnutou základní životní potřebu komunikace. Komise k této životní potřebě uvedla: „*pos. dlouhodobě vyžaduje logopedickou péči, písmo téměř nečitelné, kresba velmi primitivní, píše pouze tiskacím písmem, které je téměř nečitelné, nízké PMT, komunikace v rámci defektu – s hovorovými a ustálenými výrazy, přenesenými výrazy. Selhává v písemném projevu. Velké potíže s vyjednáváním hlavně v konfliktních situacích, nebo při vlastní obhajobě, potíže s týmovou prací.*“
36. Jako nezvládnuté neuznala komise životní potřeby mobility, stravování a výkon fyziologické potřeby. Uvedla, že u těchto základních životních potřeb nebyla prokázána příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopností zvládat tyto základní životní potřeby v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů, je poskytována péče zvýšená, ale ne mimořádná. Podle posudkové komise ostatní namítané skutečnosti nemají oporu v objektivně dokladovaném zdravotním stavu. Zjištěný rozsah duševních, mentálních tělesných a smyslových funkčních schopností je dostatečný k pravidelnému zvládnutí uvedených základních potřeb v přijatelném standardu, případně za použití facilitátorů. Dodala, že výsledky sociálního šetření konaného dne 10. 7. 2020 podrobně prostudovala a při hodnocení zdravotního stavu je vzala v úvahu, avšak při hodnocení zdravotního stavu musí vycházet především z funkčních důsledků zdravotního postižení.
37. Na základě tohoto posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo prvostupňové rozhodnutí změněno tak, že příspěvek na péči byl žalobci zvýšen z částky 6 600 Kč na 13 900 Kč měsíčně od června 2020, neboť je žalobce osobou do 18 let věku závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III.

38. Žalobce v žalobě namítal, že s ohledem na své zdravotní postižení nezvládá kromě uznaných i základní životní potřeby mobility, stravování a výkon fyziologické potřeby. Z napadeného rozhodnutí přitom vyplývá, že žalovaný se v odůvodnění tohoto rozhodnutí omezil pouze na citaci posudkového zhodnocení provedeného posudkovou komisí, podle níž zjištěný rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností žalobce je dostatečný k pravidelnému zvládání základních životních potřeb mobility, stravování a výkon fyziologické potřeby v přijatelném standardu, případně za použití facilitátorů. Z posudku je zřejmé, že posudková komise při jeho zpracování vycházela z psychologického vyšetření Mgr. S. ze dne 11. 8. 2020, ke kterému je v posudku mimo jiné uvedeno, že žalobce i na malých nerovnostech padá, nenakrájí si jídlo, stále se pomočuje, případně se pokálí, pokud není upozorňován. Komise rovněž vycházela i z psychiatrického nálezu MUDr. Š. ze dne 10. 9. 2020, dle kterého je žalobce nesamostatný v sebeobslužných činnostech.
39. Výše uvedený závěr posudkové komise je podle názoru soudu v přímém rozporu se závěry sociálního šetření ze dne 10. 7. 2020 a rovněž s psychologickým vyšetřením ze dne 11. 8. 2020 a s psychiatrickým nálezem ze dne 10. 9. 2020, aniž by posudková komise tento rozpor jakkoli vysvětlila či zdůvodnila. Tvrzení posudkové komise, že vzala v úvahu výsledky sociálního šetření konaného dne 10. 7. 2020, avšak při hodnocení zdravotního stavu musí vycházet především z funkčních důsledků zdravotního postižení, nepovažuje soud za dostatečné vypořádání zjištěných rozporů; psychologické vyšetření ze dne 11. 8. 2020 a psychiatrický nález ze dne 10. 9. 2020 posudková komise toliko citovala, aniž by uvedla, jaké závěry na jejich základě učinila, resp. proč z nich nevycházela. Podle názoru soudu přitom psychologické vyšetření a psychiatrický nález představují zcela zásadní podklad pro posouzení toho, jak žalobce, jakožto jedince s autismem (Aspergerův syndrom), který může ovlivňovat schopnosti žalobce v širokém spektru činností včetně samoobslužnosti, zvládá základní životní potřeby.
40. Žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí rovněž namítal, že nezvládá životní potřebu výkon fyziologické potřeby, jelikož si v jiném prostředí, nežli doma na WC nedojde a na tuto potřebu musí být upozorňován. Pro posouzení základní životní potřeby výkon fyziologické potřeby jako zvládnuté, je nutné, aby posuzovaná osoba zvládala všechny tyto aktivity: včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky. Zásadní pro posouzení zvládání dané základní životní potřeby dle soudu zůstává otázka, zda žalobce zvládá včas používat WC a zda zvládá provádět řádnou očistu. Z výše citovaného ustanovení § 2a vyhlášky vyplývá, že i v případě nezvládnutí byť jedné z aktivit, je nutno považovat základní životní potřebu za nezvládnutou.
41. Posudková komise se v posudku ze dne 30. 3. 2021 řádně nevypořádala s veškerými údaji obsaženými v sociálním šetření, když k otázce zvládání základní životní potřeby zvládání fyziologické potřeby se nijak nevyjádřila, pouze obecně uvedla, že nebyla prokázána příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopností zvládat tyto základní životní potřeby v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů. Posudek pak nijak nereagoval na skutečnosti uvedené v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
42. Rovněž bez dalšího označil posudek za zavládnutou i životní potřebu mobility, aniž by se vypořádal s konkrétními námitkami týkajícími se především nezvládnutí chůze na nerovném terénu jakožto s jednou z aktivit, která je nutná pro zvládnutí životní potřeby mobility.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

43. S ohledem na výše uvedené nedostatky musí soud konstatovat, že tento posudek nelze považovat za úplný a přesvědčivý. Vzhledem k výše uvedenému tedy dospěl soud k závěru, že žalovaný při vydání žalobou napadeného rozhodnutí vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. V této skutečnosti spatřuje soud vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ svých rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění.
44. Soud se dále zabýval námitkou nesrozumitelnosti rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v použití pojmu zvýšená péče, který však v zákoně ani v prováděcích předpisech definován. Je pravdou, že tento pojem není dotčenou právní úpravou definován, avšak z kontextu rozhodnutí je zřejmé, že termínem zvýšená péče žalovaný myslel podstatně zvýšený rozsah péče. Dle soudu tato nepřesnost nezpůsobila nesrozumitelnost rozhodnutí a námitka není důvodná.
45. Za nedůvodnou soud rovněž považuje námitku žalobce, dle které Úřad práce i žalovaný ve správním řízení navazovali na vadné a nezákonné rozhodnutí a pominuli zdravotní stav žalobce před rozhodnutím ze dne 15. 4. 2020. Soud připomíná, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 27. 4. 2021. Rozsudek č. j. 42 Ad 5/2020-37, kterým zdejší zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2020, kterým byl snížen příspěvek na péči žalobce z IV. stupně na II. stupeň závislosti, vydal zdejší soud 21. 4. 2021, tedy pouhých 6 dnů před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí. Z úřední činnosti je zdejšímu soudu známo, že toto rozhodnutí bylo vyzvednuto z datové schránky žalovaného až dne 27. 4. 2021. Z výše uvedeného je zřejmé, že Úřad práce a následně i žalovaný při tvorbě žalobou napadeného rozhodnutí vycházeli ze stavu, kdy existovalo platné rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2020.
46. K námitce žalobce týkající se zprávy ze školského a poradenského zařízení soud uvádí, že z protokolu o jednání posudkové komise ze dne 30. 3. 2021 nevyplývá, že by zákonná zástupkyně žalobce tuto zprávu posudkové komisi předložila. Tento protokol zákonná zástupkyně žalobce podepsala, čímž souhlasila s jeho obsahem. Tvrzení žalobce o odmítnutí posudkové komise zabývat se zprávou ze školského a poradenského zařízení nemá oporu ve správním spise a tato námitka tedy není důvodná.
47. Soud se dále zabýval tvrzením žalobce, že napadené rozhodnutí obsahuje závěr člena posudkové komise, psychiatra MUDr. Z. o tom, že žalobce je nesamostatný v obslužných činnostech. Po prostudování žalobou napadeného rozhodnutí soud konstatuje, že žalobou napadené rozhodnutí ani posudek posudkové komise žádný takový závěr MUDr. Z. neobsahuje. Skutečnost, že žalobce je nesamostatný v sebeobslužných činnostech je toliko uvedena v psychiatrickém nález MUDr. Š. ze dne 10. 9. 2020, který byl jedním z podkladů pro vydání posudku posudkové komise. Rovněž k žalobcem uvedenému uznání nezvládnutí potřeby komunikace z důvodu nedostatečné motoriky rukou soud podotýká, že z posudku posudkové komise není zřejmé, že by komise potřebu komunikace uznala jako nezvládnutou právě z důvodu nedostatečné motoriky rukou. Komise pouze uvedla, že kresba žalobce je primitivní, žalobce píše pouze tiskacím písmem, které je téměř nečitelné a selhává v písemném projevu, avšak neuvedla, že příčinou špatného písemného projevu žalobce je nedostatečná motorika rukou.
48. Soud dle § 52 s. ř. s. neprovedl důkaz spisem zdejšího soudu vedeným pod sp. zn. 42 Ad 5/2020, jelikož nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. V řízení vedeném pod sp. zn. 42 Ad 5/2020 se zdejší soud zabýval žalobou žalobce proti rozhodnutí žalovaného, kterým mu byl snížen příspěvek na péči ze IV. stupně na II. stupeň závislosti. Předmětem

tohoto řízení je rozhodnutí o žádosti žalobce o zvýšení příspěvku na péči a tedy se jedná o jiné rozhodnutí žalovaného.

49. Soud vyhodnotil žalobu jako důvodnou a napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vadu řízení zrušil. Soud současně v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Žalovaný tak v dalším řízení odstraní vady řízení spočívající v neúplnosti a nepřesvědčivosti posudku posudkové komise.
50. Jelikož žalobce měl ve věci úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil ve výroku II. rozsudku žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 3 900 Kč, která se skládá z částky 3 000 Kč za tři úkony právní služby poskytnuté právní zástupkyní žalobce Mgr. Gabrielou Šťastnou po 1 000 Kč podle § 7, § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“) [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) AT, sepis žaloby – § 11 odst. 1 písm. d) AT a sepis repliky – § 11 odst. 1 písm. d) AT]; a z částky 900 Kč za tři s tím související režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1, odst. 3 AT.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 1. prosince 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce